

AOMAME

Que no l'enganyin les aparences

A LA RÀDIO DEL taxi sonava un programa de música clàssica d'una emissora d'FM. Posaven la *Sinfonietta* de Janacek. No es pot dir que sigui la música ideal per escoltar a dins d'un taxi aturat enmig d'un embús de trànsit. Tampoc no semblava pas que el taxista hi parés especialment l'orella; l'home, de mitjana edat, es limitava a contemplar la filera ininterrompuda de cotxes que tenia al davant sense badar boca, com un vell pescador que, plantat a la proa de la barca, intentés interpretar els sinistres senyals de la marea. L'Aomame escoltava la música ben recolzada al seient del darrere, amb els ulls mig aclucats.

¿Quantes persones hi deu haver, al món, que així que senten el començament de la *Sinfonietta* de Janacek siguin capaces d'endevinar de quina peça es tracta? Segurament, en total deuen ser entre «molt poques» i «gairebé cap». Resulta, però, que l'Aomame sí, que n'era capaç.

Janacek va escriure aquesta petita simfonia l'any 1926. El moviment inicial va ser creat originalment com a fanfara per a una trobada esportiva. L'Aomame va imaginar-se com devia ser Txecoslovàquia l'any 1926: acabada la Primera Guerra Mundial, per fi s'havia alliberat del llarg domini de la dinastia dels Habsburg, i la gent bevia cervesa Pilsen als cafès, fabricava metralladores realment impressionants i efectives i assaboria el breu període de pau que visitava el centre d'Europa. Malauradament, Franz Kafka havia deixat el món feia dos anys. No faltava gaire temps perquè Hitler sorgís del no-res i devorés aquell país tan bell i acollidor en un obrir i tancar d'ulls, però en aquell moment ningú no sospitava, encara, que pogués arribar a passar una cosa tan terrible; potser el més important que

ens ensenya la història és allò de «llavors ningú no sabia què passaria, després». Tot escoltant la música, l'Aomame va imaginar-se el vent solcant lliurement les planures de Bohèmia i va rumiar sobre la naturalesa de la història.

L'any 1926 va morir l'emperador Taishô i es va iniciar l'era Shôwa. També al Japó estava a punt de començar una època fosca i execrable: s'acabava el breu interludi de la modernitat i la democràcia, i el feixisme desplejava les veles.

La història era, juntament amb l'esport, una de les passions de l'Aomame. No llegia gaires novel·les, però en canvi podia llegir tot el que tingués a veure amb la història. El que li agradava de la història era que, per principi, tots els fets estaven lligats a un any i a un lloc. No li costava gaire recordar les dates més significatives: encara que no se les aprenqués de memòria, si veia la relació entre els diversos esdeveniments que integraven un moment històric, li quedaven gravades automàticament. Tant a la secundària obligatòria com a la superior, sempre treia la nota més alta als exàmens d'història, i cada vegada que es trobava amb algú que tenia problemes per memoritzar dates històriques, quedava parada que no fos capaç de fer una cosa tan senzilla.

Aomame era el seu nom real. El seu avi patern era originari de Fukushima, i en algun petit poble o ciutat de les muntanyes d'aquella prefectura hi havia unes quantes persones que tenien aquest cognom. Ella, però, encara no hi havia anat mai. El seu pare ja no es feia amb la seva família quan va néixer l'Aomame, cosa que també passava amb la seva mare, i ella no havia vist els seus avis ni una sola vegada. Gairebé no viatjava mai, però, tot i així, tenia per costum, les poques vegades que se li presentava l'ocasió, d'obrir la guia telefònica de les habitacions dels hotels i comprovar si hi havia algú que tingués aquest cognom. En cap de les ciutats ni dels pobles que havia visitat fins al moment, però, no havia trobat ningú que es digués Aomame, i cada vegada se sentia com un navegant desemparat, perdut tot sol enmig de l'oceà.

Sempre era una murga, haver de dir el seu nom. Així que el renunciava, l'altre se la mirava amb ulls de sorpresa, o bé de confusió. ¿Aomame? Això mateix: s'escriu amb els caràcters de verd i de mongeta, i es pronuncia Aomame. A l'empresa on havia treballat havia de portar targetes de presentació, i això feia que tot plegat encara fos més enutjós. Quan donava la targeta, l'altre se la quedava mirant fi-

xament, com si li hagués lliurat una carta que anunciés una mala notícia totalment inesperada. De vegades, en dir el seu nom per tel·lèfon, sentia que reien a l'altra banda. Quan la cridaven pel nom a la sala d'espera d'una oficina pública o d'un hospital, la gent alçava el cap per mirar-se-la, com si es preguntessin quina cara devia fer, una persona que tingués un cognom com el d'Aomame.

De vegades hi havia qui s'equivocava i li deia Edamame. També se li adreçaven com a Soramame.¹ En aquestes ocasions, ella els corregia: «No, no em dic Edamame (Soramame), sinó Aomame, encara que no hi hagi gaire diferència». Aleshores l'altre es disculpava amb un somriure sardònic: «Quin nom més poc freqüent, però, ¿no?». ¿Quantes vegades havia hagut de sentir aquesta frase, en els seus trenta anys de vida? ¿Quantes vegades li havien fet les mateixes bromes dolentes, per la qüestió del nom? Potser la seva vida hauria seguit un curs diferent, si no hagués tingut aquest cognom. Si s'hagués dit Satô, o Tanaka, o Suzuki, o un altre d'aquests cognoms tan comuns, potser hauria pogut tenir una actitud més relaxada davant la vida, i mirar-se el món amb més indulgència. Potser.

L'Aomame va aclucar els ulls i va escoltar la música. La bella ressonància de l'uníson dels metalls li omplia el cap. Aleshores, de sobte, es va adonar d'una cosa: la qualitat del so era massa bona, per a la ràdio d'un taxi. O, més exactament, tot i que el volum era baix, el so era profund i els harmònics se sentien amb gran nitidesa. Va obrir els ulls, va inclinar el cos cap endavant i va mirar el radiocasset encastat al quadre de comandaments. Era un aparell negre que resplendia amb una mena d'orgull. No en va poder llegir el nom del fabricant, però per l'aspecte era evident que es tractava d'un producte de gamma alta. Tenia un munt de comandaments, i els nombres de color verd destacaven amb elegància al panell. Segurament era un dels millors models del mercat, un aparell de música magnífic que no t'esperaries trobar instal·lat al vehicle d'una empresa de taxis normal i corrent.

L'Aomame es va tornar a mirar l'interior del cotxe. Des que havia pujat al taxi no havia parat de pensar en les seves coses i no se n'havia adonat, però, es mirés com es mirés, aquell no era un taxi

1. *Aomame* significa, tal com especifica el text, 'mongeta verda'. *Edamame* són grans de soia que generalment se serveixen bullits amb una mica de sal com a tapa, per acompanyar begudes; *soramame* són faves. (*N. del T.*)

corrent. Els acabats interiors eren de molta qualitat, i la comoditat dels seients també era excepcional. I, sobretot, era molt silenciós. L'aïllament acústic devia estar molt cuidat, perquè gairebé no se sentien els sorolls de fora: era com estar en un estudi insonoritzat. Potser el taxista era autònom: n'hi ha alguns que no s'estalvien cap despesa per equipar l'interior dels vehicles que condueixen. L'Aomame va buscar la fitxa del conductor movent només els ulls, però no la va saber veure. No semblava, però, que es tractés d'un taxi il·legal. Hi havia instal·lat el taxímetre reglamentari, que anava comptant amb tota precisió l'import de la cursa: ara indicava la quantitat de 2.150 iens. Però, en canvi, la fitxa del conductor amb el seu nom no era enlloc.

—És molt bo, aquest cotxe. I molt silenciós —va dir adreçant-se a l'esquena del conductor—. ¿Com es diu, aquest model?

—És el Toyota Crown Royal Saloon —va respondre concisament el conductor.

—Se sent molt bé, la música.

—És un cotxe molt silenciós. Aquesta és una de les raons per les quals el vaig escollir. En insonorització de vehicles, la tecnologia de la casa Toyota és líder a tot el món.

L'Aomame va assentir i es va tornar a reclinar al seu seient. Hi havia alguna cosa que li cridava l'atenció, en la manera de parlar del conductor. Parlava com si sempre deixés de dir alguna cosa important. Com si, per exemple —i només per exemple—, volgués dir que en el cas dels Toyota fos impossible queixar-se de la insonorització, però que en canvi tinguessin problemes d'una altra mena. I quan acabava de parlar, feia un breu silenci molt evident que semblava implicar alguna cosa, que surava com un diminut núvol imaginari al reduït habitacle del cotxe.

—És veritat, que és silenciós —va fer ella, com per dissoldre el petit núvol—. I, a més a més, també sembla força bo, l'equip de música.

—El vaig haver d'escollir quan vaig comprar el cotxe —va dir el conductor amb el to de veu que faria servir un empleat jubilat en parlar d'una operació del seu passat professional—. Ja que m'hi passo tantes hores, m'estimo més escoltar un so de bona qualitat, i a més a més...

L'Aomame va esperar la continuació, però no n'hi va haver cap.

Va tornar a tancar els ulls i va parar l'orella a la música. No sabia com havia estat, Janacek, com a persona, però el que era segur, com a mínim, era que no es va imaginar mai que algú sentiria la seva composició l'any 1984, a Tòquio, al silenciós interior d'un Toyota Crown Royal Saloon, al mig d'un terrible embús de trànsit a l'autopista.

L'Aomame es va preguntar com era possible que hagués sabut immediatament que la música que sonava era la *Sinfonietta* de Janacek i que havia estat escrita l'any 1926. No és que tingues cap record personal sobre Janacek, però, igualment, així que va sentir el motiu d'entrada del primer moviment, li van aparèixer sense voler tot de dades al cap, com si un estol d'ocells entrés en una habitació per una finestra oberta. A més a més, la música li va produir una sensació una mica estranya, com de distorsió. No es tractava de dolor o malestar, sinó tan sols de la sensació que li espremién físicament i de manera gradual tots els elements del cos. No entenia res de res: ¿com podia ser, que la *Sinfonietta* li provoqués una sensació tan incomprendible?

—Janacek —va pronunciar l'Aomame mig sense adonar-se'n. Així d'haver-ho dit, se'n va lamentar.

—¿Perdó?

—Janacek. La persona que va escriure aquesta peça.

—Ah, doncs no el conec.

—Un compositor txec —va dir l'Aomame.

—Ah —va fer el conductor, com si estigués impressionat.

—¿Que és seu, aquest taxi? —va preguntar l'Aomame, per canviar de tema.

—Sí —va dir el conductor, i va fer una pausa—. Sóc autònom. Aquest és el segon cotxe que tinc.

—És molt còmode, el seient.

—Moltes gràcies. Ah, per cert —va dir el conductor, girant el cap una mica cap enrere—, ¿no deu tenir pressa, per casualitat?

—He quedat amb una persona a Shibuya. És per això, que li he demanat que passéssim per l'autopista.

—¿A quina hora ha quedat?

—A dos quarts de cinc —va dir l'Aomame.

—Ara són tres quarts de quatre. No crec pas que hi arribi.

—¿Tan greu és, l'embús?

—Hi deu haver hagut un accident força important. Aquest embús no és normal: gairebé no hem avançat gens, des de fa una estona.

A l'autopista hi havia un embús monumental, i estaven totalment aturats. Normalment, un taxista hauria sintonitzat una emissora de ràdio especialitzada en el trànsit per obtenir informació.

—¿No li cal sentir la informació sobre el trànsit, per saber-ho? —li va preguntar l'Aomame.

—No te'n pots fiar, de la informació del trànsit —va dir el conductor, amb una veu una mica inexpressiva—. La meitat del que diuen és mentida. L'únic que fa la Corporació de Trànsit és donar les notícies que li convenen. Per saber què ha passat, ara, aquí, l'únic que pots fet és mirar-ho amb els teus propis ulls i jutjar-ho tu mateix.

—¿O sigui que, a parer seu, aquest embús no es desfarà fàcilment?

—De moment, no —va respondre el conductor, tot negant amb el cap—. Això l'hi puc assegurar. Quan es posa així, l'autopista metropolitana es converteix en un infern. ¿És important, la cita que tenia?

L'Aomame va reflexionar un moment.

—Sí, molt. He quedat per parlar amb un client.

—O sigui que no hi pot faltar. Em sap greu, doncs, però potser no hi arribarà a temps.

Després de dir això, el conductor va moure lleugerament el coll uns quants cops a banda i banda com si se'n volgués alleujar la rigidesa. Els plecs del clatell se li movien com els d'una criatura primitiva. Sense mirar ni deixar de mirar aquests moviments, l'Aomame va pensar de sobte en un objecte punxegut que portava al fons de la bandolera. Tenia els palmells de la mà una mica suats.

—Així, doncs, ¿què podem fer?

—No hi podem fer res. Com que som a l'autopista, ens hem de quedar de braços plegats fins que arribem a la pròxima sortida. Si fóssim en una altra mena de via, podria baixar aquí mateix i anar a agafar el tren a l'estació més propera, però no és el cas.

—¿Quina és, la pròxima sortida?

—La d'Ikejiri, però potser ja serà de nit, quan hi arribem.

¿De nit? L'Aomame va imaginar-se a si mateixa tancada a dins del taxi fins a la nit. Encara sonava la música de Janacek: les cordes amb sordina havien passat a primer pla, com si volguessin rebaixar la intensitat emocional. La sensació de distorsió que havia experimen-

tat uns moments abans ja s'havia apaivagat força. ¿Què devia haver estat, allò?

L'Aomame havia agafat el taxi a Kinuta, i havien entrat a l'Autopista Metropolitana 3 a Yôga. Al començament, el trànsit era fluid, però abans de Sangen-jaya s'havien trobat de sobte que començava l'embús, i al final havien quedat pràcticament aturats. En el sentit de sortida el trànsit era fluid; tan sols en el d'entrada hi havia un embús de proporcions dramàtiques. Normalment, passades les tres no hi havia embussos a l'Autopista Metropolitana 3 en el sentit d'entrada, i era precisament per això que l'Aomame havia indicat al conductor que l'agafés.

—El comptador no corre, a l'autopista —va dir el conductor, mirant al retrovisor—. O sigui que no cal que s'amoïni pel preu de la cursa. Però no pot fer tard a la reunió, ¿oi?

—És clar, que no hi puc fer tard, però tampoc no hi puc fer res, ¿no?

El conductor va fer un cop d'ull a l'Aomame pel retrovisor. Portava unes ulleres de sol clares, i, des d'on era, els reflexos impediien a l'Aomame copsar-ne l'expressió.

—Bé, de fet, no és que no hi hagi cap manera d'arribar-hi. Potser es tracta d'una solució una mica dràstica, però des d'aquí es pot anar a Shibuya en tren.

—¿Una solució una mica dràstica?

—Una manera d'arribar-hi que no es pot anar explicant a tothom.

Sense dir res, l'Aomame va esperar-se amb els ulls entretancats que el conductor continués.

—Miri, ¿veu aquell espai que hi ha allà al davant, per poder-hi aturar els cotxes? —va dir el conductor, assenyalant cap endavant—. A prop d'on hi ha aquell rètol tan gros d'Esso.

En concentrar la mirada, l'Aomame va veure un espai habilitat perquè s'hi poguessin aturar els cotxes avariats, a l'esquerra del segon carril de l'autopista. Com que les autopistes de Tòquio no tenen vorals, de tant en tant hi ha unes zones per a casos d'emergència, amb unes cabines grogues amb telèfons que permeten posar-se en contacte amb el Centre d'Autopistes. En aquell moment no hi havia ni un sol cotxe aturat en aquell espai. Al terrat de l'edifici del davant del carril contrari hi havia un gran rètol publicitari d'Esso: el tigre que hi somreia alegrement tenia a la mà una mànega de gasolina.

—Doncs, resulta que allà hi ha una escala per baixar fins a terra. Aquestes escales estan pensades perquè quan hi hagi un incendi, o un terratrèmol, els conductors puguin abandonar els cotxes i baixar de l'autopista. Normalment les fan servir els treballadors que s'encarreguen del manteniment de l'autopista. Si baixa per aquesta escala, pot anar fins a una estació que hi ha aquí a prop, on passa la línia Tòkyû, i ser a Shibuya en un tres i no res.

—No sabia que hi hagués escales d'emergència, a les autopistes de Tòquio —va dir l'Aomame.

—Gairebé no ho sap ningú, entre la gent que no es dedica a conduir.

—Però, ¿no podria tenir problemes, si fes servir aquesta escala sense permís, en un cas que no és d'emergència?

El conductor va fer una petita pausa.

—No sé què dir-li. Jo tampoc no els conec, els detalls de la normativa de la Corporació de Trànsit. Però, si no molesta a ningú, ¿vol dir que no farien els ulls grossos? De fet, ningú no s'entreté a vigilar-los, aquesta mena de llocs. La Corporació de Trànsit és famosa perquè té un munt de treballadors, però n'hi ha molt pocs que treballin de debò.

—¿Com és, l'escala?

—Bé, doncs, s'assembla a una escala d'incendis, com aquelles que hi ha a la part del darrere dels edificis vells. No és especialment perillosa. Deu tenir l'alçada d'un tercer pis, i es pot baixar caminant normalment. A l'entrada hi ha una tanca, però no és gaire alta i es pot saltar sense problema, si es vol.

—¿Vostè n'ha fet servir mai cap, d'escala d'aquestes?

El conductor no li va tornar resposta; es va limitar a somriure lleugerament a dins del retrovisor, amb una expressió que es podia interpretar de diverses maneres.

—Al capdavant, és decisió seva —va dir el conductor, picant lleugerament el volant amb les puntes dels dits al ritme de la música—. Si vol quedar-se aquí, escoltant bona música i descansant, a mi no em fa res. Per molt que fem no podem anar enlloc, o sigui que ens hem de resignar a quedar-nos aquí. Però si hi ha un assumpte que li corre realment molta pressa, jo li explico que no és que no pugui prendre cap mesura dràstica.

L'Aomame va arrufar una mica les celles, va mirar-se el rellotge de

polsera i va alçar el cap per mirar els cotxes del voltant. A la banda dreta hi havia un Mitsubishi Pajero negre cobert amb una capa fina de pols blanca; al seient de l'acompanyant hi havia un home jove que havia abaixat la finestra i fumava amb aire avorrit. Tenia els cabells llargs, estava moreno i portava posat un paravent granat. Al portaequipatge s'amuntegaven diverses taules de surf brutes i atrotinades. Aturat davant seu hi havia un Saab 900 de color gris; els vidres fumats de les finestres estaven completament apujats, i des de fora no es podia veure qui hi havia a dins. Estava molt ben encerat: qualsevol que hi fos al costat es podria veure el rostre reflectit a la superfície del vehicle.

Al davant del taxi de l'Aomame hi havia un Suzuki Alto vermell amb un distintiu de conductor aprenent amb relleu. Agafada al volant hi havia una mare jove, i al darrere, un nen que s'havia posat dret perquè s'avorria i no parava de moure's. La mare el renyava amb cara de fastiguejada. A través dels vidres se li podien llegir els moviments dels llavis. Era exactament la mateixa vista dels darrers deu minuts, durant els quals el cotxe no devia haver avançat ni deu metres.

L'Aomame va rumiar un moment. Mentalment, va anar ordenant per prioritat els diversos factors que havia de tenir compte. No va trigar gaire a arribar a una conclusió. Com si volgués sincronitzar-se amb la seva decisió, la música de Janacek estava a punt d'entrar al darrer moviment.

Després de treure de la bandolera unes petites ulleres de sol Rayban i posar-se-les, l'Aomame va agafar tres bitllets de mil iens de la cartera i els va allargar al conductor.

—Baixaré aquí. No puc arribar tard de cap manera —va dir.

El conductor va assentir i va agafar els diners.

—¿Vol el rebut?

—No, no cal. I es pot quedar el canvi.

—Moltes gràcies —va dir el conductor—. Vagi amb compte, que em sembla que fa bastant vent. I vigili de no relliscar.

—Sí, aniré amb compte —va dir l'Aomame.

—A més a més —va afegir el conductor parlant cap al retrovisor— voldria que tingués present una cosa: les coses no són el que semblen.

L'Aomame es va repetir aquestes paraules mentalment: les coses no són el que semblen. Va arrugar una mica les celles.

—¿Què vol dir, amb això?

El conductor li va dir, escollint les paraules amb cura:
—Bé, el que vull dir és que ara farà una cosa que no és «normal». Tinc raó, ¿oi? Per començar, això de baixar per una escala d'emergència de l'autopista metropolitana de Tòquio és una cosa que no fa la gent, normalment. Sobretot, una dona.

—Sí, té raó —va dir l'Aomame.

—Per tant, si ho fa, podria ser que després, el seu entorn quotidià el veiés... no ho sé, una mica diferent de com l'ha vist sempre. Jo l'he tinguda, aquesta experiència. Però que no l'enganyin les aparències. De realitat, sempre n'hi ha només una.

L'Aomame va pensar en el que havia dit el conductor. Mentre ho feia es va acabar la música de Janacek i l'audiència va començar a aplaudir sense esperar ni un sol instant. ¿O sigui que la gravació que havien emès havia estat feta en un concert? L'aplaudiment va ser llarg i encès; de tant en tant fins i tot se sentia algun *bravo*. Feia venir a la ment la imatge del director somrient, girat envers el públic, que s'ha posat dempeus, i fent una reverència rere l'altra. Aixeca el cap, alça les mans, estreny la mà del cap de l'orquestra, es gira d'esquena i felicita tots els membres de l'orquestra aixecant totes dues mans, es gira un altre cop cap al públic i torna a fer una profunda reverència. Si s'escolten els aplaudiments durant una llarga estona, arriba un moment que es deixen de sentir. És una sensació semblant a la d'escoltar una interminable tempesta de sorra al planeta Mart.

—En qualsevol moment, de realitat, n'hi ha només una —va repetir el conductor a poc a poc, com si subratllés un passatge important d'un llibre.

—És clar —va respondre l'Aomame. Un objecte només pot existir en un sol moment en un sol lloc; ho va demostrar Einstein. La realitat sempre és, al capdavant, dura i solitària.

L'Aomame va assenyalar l'equip de música:

—És molt bo, el so.

El conductor va assentir:

—¿Com ha dit que es deia, el compositor?

—Janacek.

—Janacek —va repetir el conductor, com si memoritzés una contrasenya important. Tot seguit, va estirar la palanca per obrir la porta automàtica del darrere.—Vagi amb compte. Tant de bo pugui arribar a l'hora que havia quedat.

L'Aomame va baixar del cotxe amb la gran bandolera de pell a la mà. Mentre sortia, encara se sentien els aplaudiments a la ràdio del cotxe. Va caminar parant molta atenció al costat de l'autopista metropolitana en direcció a l'espai d'emergència que hi havia deu metres més endavant. Cada vegada que passava un camió de gran tonatge pel carril del sentit contrari, sentia tremolar el ferm sota els seus talons alts. Més que no pas una tremolor, feia l'efecte que es tractava d'onades: era com caminar per la coberta d'un portaavions que ha de fer front a la maregassa.

La nena petita del Suzuki Alto vermell va enganxar la cara a la finestra de l'acompanyant i es va mirar l'Aomame amb la boca oberta. Després, es va girar cap a la mare i li va preguntar:

—Ei, ¿què fa, aquella dona? ¿On va? Jo també vull sortir i caminar per fora. Ei, mare, jo també vull sortir! Va, mare! —insistia, tossuda, en veu alta. La mare va callar i va fer que no amb el cap, i tot seguit va dirigir una mirada de censura a l'Aomame. Però aquesta va ser l'única veu que va fer alçar i l'única reacció que va provocar l'Aomame: la resta de conductors es van limitar a fumar, a arrufar les celles i a seguir amb la mirada la dona que caminava amb pas decidit entre els cotxes i el mur com si es tractés d'un ésser d'un altre món. Per molt que els cotxes estiguessin aturats, no era un fet habitual, veure algú caminant pel ferm de l'autopista metropolitana: calia un cert temps per assimilar que una visió com aquella era real, sobretot si la persona en qüestió era una dona jove amb minifaldilla i talons alts.

L'Aomame va serrar les dents, va clavar la vista al davant, va posar l'esquena recta i va començar a caminar amb pas ferm mentre sentia les mirades de la gent a la pell. Els talons de les sabates marrons Charles Jourdan produïen un soroll sec sobre l'asfalt, i el vent li movia els baixos de l'abric. Tot i que ja havia començat l'abric, el vent encara era fred i tenia un deix punyent. Damunt del vestit de dues peces de Junko Shimada, de llana verda no gaire gruixuda, portava unabric d'entretemps de color beix i una bandolera de pell negra. Duia els cabells, que li arribaven fins a l'espatlla, ben tallats i molt cuidats. No portava ni un sol accessori. Feia un metre i seixanta-vuit centímetres d'alçada, i gairebé en cap part del cos li sobrava gens de carn: tots els músculs estaven treballats a consciència, per bé que això no se li notava, amb l'abric posat.

Examinant-li els detalls de la cara des del davant es veia que la

forma i la mida de les dues orelles era diferent. L'orella esquerra era força més grossa que la dreta, i estava torçada. Tanmateix, ningú no se n'adonava, d'entrada, perquè gairebé sempre la duïa amagada sota els cabells. Els llavis tancats formaven una línia recta que suggeria que no li era fàcil agafar confiança amb les altres persones. El nas prim i petit, els pòmuls una mica prominents, el front ample i les celles llargues i rectes confirmaven, cadascun a la seva manera, la mateixa impressió. El conjunt de la cara, però, tenia una forma ovalada que la feia agradable i fins i tot es podria dir que bonica. El problema era l'extrema pobresa d'expressió: els llavis, fermament tancats, no somreïen mai si no era en cas de gran necessitat; els ulls eren freds i vigilants com els del capatàs de la coberta d'un vaixell. Per sort, el seu rostre no produïa una impressió gaire vívida a la gent; la majoria de vegades, el que desperta l'atenció o l'interès de la gent no és la bellesa o la lletjor dels trets en repòs, sinó la naturalitat i la gràcia dels moviments d'expressió.

La major part de la gent no aconseguia retenir gaire bé la cara de l'Aomame: així que n'apartaven els ulls, eren incapaços de descriure-la. Tot i que en principi tenia un rostre força singular, per alguna raó els seus detalls no quedaven a la memòria. En aquest sentit, s'assemblava als insectes que empren el mimetisme de manera tan efectiva. Canviar de forma i de color per confondre's amb el paisatge de fons, cridar l'atenció tan poc com fos possible i no ser recordada amb facilitat: aquests eren els objectius de l'Aomame. Era així, com s'havia protegit des de petita.

Tanmateix, quan per alguna raó feia una ganyota, en l'expressió distant de l'Aomame es produïa un canvi impressionant: cadascun dels músculs de la cara s'estirava amb força en una direcció diferent, l'asimetria de les dues bandes es feia extremament palesa, sorgien arrugues profundes pertot arreu, els ulls s'enfonsaven de sobte, el nas i la boca es torçaven amb violència, les barres es desencaixaven i els llavis es replegaven i deixaven a la vista unes dents blanques i grosses. Era com si, en trencar-se'n el cordill, hagués caigut la màscara: en un instant, l'Aomame es convertia en una persona completament diferent. Qui ho veia quedava mort de por davant d'una transformació tan ferotge: era com trobar-se a una banda o a l'altra d'un abisme al fons del qual havien caigut una infinitat de saltadors anònims. Per això, ella s'esforçava a no fer mai cap ganyota davant

de desconeguts. Només en feia quan estava sola o bé quan volia intimidar un home que no li agradava.

En arribar a l'espai per als estacionaments d'emergència, l'Aomame es va aturar i va mirar al voltant, buscant l'escala. Aviat la va trobar: tal com li havia dit el conductor, a l'entrada hi havia una tanca amb un cadenat que li quedava una mica per sobre de la cintura. Seria una mica molest, haver-la de saltar amb aquella minifaldilla estreta, però, si no feia cas de les mirades de la gent, no li costaria gaire. Sense dubtar, es va treure les sabates de taló alt i se les va ficar a la bandolera. Anant descalça, segurament es trencaria les mitges, però en podia comprar unes altres en alguna botiga.

La gent va observar com es treia les sabates i l'abric sense dir res. De fons, se sentia la veu aguda de Michael Jackson cantant *Billie Jean* que sortia de la finestra oberta d'un Toyota Celica negre que hi havia una mica més endavant. Sembla que sigui a l'escenari d'un club d'*striptease*, va pensar. Però era igual: que miressin tant com volguessin. Segur que s'avorrien, allí, aturats en aquell embús. Però que no es pensessin que es trauria més roba: avui, només les sabates i l'abric. Llàstima...

Es va penjar la bandolera al davant perquè no li caigués. Veia el Toyota Crown Royal Sallon negre, totalment nou, on havia estat fins feia un moment, lluny, a l'altra banda. El vidre del davant reflectia la llum del sol de la tarda com si fos un mirall i li impedia veure la cara del conductor. Segurament ell se l'estava mirant, però.

Que no l'enganyin les aparences. De realitat, sempre n'hi ha només una.

L'Aomame va inspirar profundament i va deixar anar tot l'aire. Va saltar la tanca metàl·lica escoltant la melodia de *Billie Jean*. La minifaldilla se li va arregussar fins a la cintura. És igual, va pensar: que la miressin tant com volguessin, si en tenien ganes. Tampoc no descobririen res sobre ella, a partir del que li poguessin veure a sota la faldilla. A més a més, aquelles cames belles i esveltes eren la part del seu cos de què estava més orgullosa.

En ser a l'altra banda de la tanca, es va posar bé la minifaldilla, va espolsar-se les mans, va tornar-se a posar l'abric i es va penjar la bandolera a l'espatlla. Es va tirar el pont de les ulleres endarrere. Tenia l'escala d'emergència al davant. Era una escala metàl·lica pintada de color gris en la qual s'havia buscat la simplicitat, l'eficiència i la funcionalitat, sense pensar que hi pogués baixar una dona amb els peus descalços, a excepció de les mitges i una minifaldilla ajusta-

da. La Junko Shimada tampoc no havia dissenyat el seu vestit per baixar per una escala d'emergència de l'Autopista Metropolitana 3 de Tòquio. Quan passava un camió de gran tonatge pel carril contrari, tota l'escala tremolava. El vent xiulava en escolar-se pels forats de l'estructura metàl·lica. Fos com fos, però, l'escala era allí: ja només quedava baixar fins a peu pla.

Finalment, l'Aomame es va girar amb el posat de qui es troba a la tarima després de fer una conferència i espera les preguntes dels assistents i va mirar d'esquerra a dreta i de dreta a esquerra els cotxes que se succeïen sense solució de continuïtat. Les fileres de vehicles no havien avançat gens ni mica en tota aquella estona. Sense res més a fer, la gent que hi havia aturada observava tots els seus moviments: ¿què deu voler fer, aquesta dona?, semblaven preguntar-se divertits. Des de l'altra banda de la tanca queien damunt l'Aomame mirades que barrejaven interès i desinterès, enveja i menyspreu, i els sentiments no acabaven d'inclinar-se a cap banda, com si fossin en una balança poc segura que vacil·lés. Ho omplia tot un silenci pesant que ningú no gosava trencar aixecant la mà per fer una pregunta —una pregunta a la qual, és clar, l'Aomame no tenia cap intenció de respondre, encara que li fos formulada—: tots esperaven sense dir res una oportunitat que no arribaria a presentar-se mai. L'Aomame va abaixar una mica la barbata, va mossegar-se el llavi de sota i els va observar des de darrere les ulleres de sol de color verd fosc.

Va dir-se, mentalment, que segur que aquella gent no s'imaginava pas qui era, ella, ni on anava, ni què estava a punt de fer. Ells eren allí, atrapats, i no podien anar enlloc. Gairebé no avançaven gens, però tampoc no podien recular. Aquest, però, no era el seu cas: ella tenia una feina per fer, una missió per accomplir. Per això havia d'anar passant.

Tenia ganes de plantar-se davant de tota aquella gent i fer una ganyota, però va aconseguir contenir-se. No tenia temps per perdre amb una cosa tan innecessària; un cop feta la ganyota, li costava molt recuperar l'expressió d'abans.

Es va girar d'esquena a aquella audiència silenciosa i va començar a baixar per l'escala d'emergència amb molta precaució, sentint la superfície rugosa del metall a la planta dels peus. El vent fred de principi d'abril li movia els cabells i de tant en tant li descobria l'orella torta de l'esquerra.